

Beleidsplan trajectklas

*Een passende onderwijsplaats voor thuiszitters om
toe te werken naar een nieuw perspectief*

Inhoudsopgave

1. Visie	3
2. Leerlingen die gebruik mogen maken van de trajectklas	3
3. Doel van de trajectklas	3
4. Het traject van de leerling	4
5. De leeromgeving van de leerling	4
6. Het onderwijsaanbod gericht op sociaal-emotionele leeractiviteiten	5
7. Het onderwijsaanbod gericht op didactiek	5
8. Uitstroomtraject	6
9. Betrokkenen bij de trajectklas	7
10. Aanmelden voor de trajectklas	7

1. Visie

Een leerling die de trajectklas van Stad & Esch verlaat, heeft een reëel zelfbeeld en is zelfredzaam waardoor hij voorbereid is op de volgende stap op weg naar een passende vervoloplek.

2. Leerlingen die gebruik mogen maken van de trajectklas

De trajectklas is een klas binnen de deelschool Eigen weg, het gespecialiseerd voortgezet onderwijs van Stad & Esch. Er worden verschillende doelgroepen binnen de trajectklas bediend:

- Leerlingen bij wie sprake is van langdurig schoolverzuim en die hierdoor zijn vastgelopen binnen het reguliere onderwijs. Deze groep kan onderverdeeld worden in leerlingen die langdurig relatief verzuimen of leerlingen die te maken hebben met absoluut verzuim. Volgens het ministerie van onderwijs is een langdurig relatief verzuimer een ingeschreven leerling die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt. Een leerling met absoluut verzuim wordt gedefinieerd als een leer- of kwalificatieplichtige leerling die niet op een school staat ingeschreven. Als verzamelterm voor deze doelgroep wordt de term 'thuiszitters' gehanteerd.
- Leerlingen die binnen het onderwijs overbelast zijn als gevolg van complexe psychiatrische problematiek waardoor ze nauwelijks tot leren komen met als gevolg een problematische schoolgang en de dreiging van thuis (komen te) zitten. Er is sprake van intensieve hulpverlening.

De overeenkomst tussen deze leerlingen is dat er sprake is van grote kwetsbaarheid en van een grote behoefte aan zorg en aandacht. Vaak hebben deze leerlingen een problematisch schoolverleden. De school van inschrijving kan een leerling voordragen voor de trajectklas. De CAT bepaalt of een II in aanmerking komt voor dit zware ondersteuningsarrangement. Plaatsing in de trajectklas gebeurt op basis van beoordeling van het OndersteuningsAdviesTeam (OAT) van de trajectklas.

De bekostiging van de trajectklas is gebaseerd op de gelden vanuit de individueel afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen of ondersteuningsarrangementen van het samenwerkingsverband aangevuld met regionale VSV-gelden.

3. Doel van de trajectklas

Het doel van de trajectklas is om binnen 1 jaar leerlingen positieve ervaringen te laten opdoen binnen een schoolse setting en in kaart te brengen wat de leerling nodig heeft om succesvol tot leren te komen. Daarnaast wordt binnen het eerste jaar de belastbaarheid ten aanzien van het onderwijs in kaart gebracht. Het accent ligt voornamelijk op het welbevinden van de leerling en in mindere mate op het leren en het ontwikkelen van vaardigheden bij het leren.

Vervolgens wordt, rekening houdend met de protectieve en de belemmerende factoren van de leerling, gekeken welk toekomstperspectief het best passend is en wordt er gewerkt naar een verantwoorde en (gefaseerde) uitstroom. Maximaal 1,5 jaar na start binnen de trajectklas, dient de leerling naar een passende vervoloplek uitgestroomd te zijn.

De uitstroomperspectieven zijn als volgt:

- terugkeer naar regulier onderwijs
- doorstroom naar een klas binnen Eigen weg
- doorstroom naar (beschermde) arbeid/dagbesteding

4. Het traject van de leerling

Leerlingen die onderwijs volgen in de trajectklas krijgen een onderwijsprogramma op maat. Bij het op maat maken van het onderwijsprogramma wordt gekeken naar de bevorderende en belemmerende kenmerken en de belastbaarheid van de leerling op dat moment.

Om goed aan te kunnen sluiten bij de mogelijkheden van de leerling wordt in samenspraak met de leerling, ouders en betrokken hulpverlening door het OndersteuningsAdviesTeam (OAT) van de trajectklas een onderwijsprogramma opgesteld. Het onderwijsprogramma wordt vastgelegd in het individueel ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

In eerste instantie is het onderwijsprogramma gericht op het opbouwen van de schoolgang en het vergroten van het welbevinden ten aanzien van school. Leerlingen mogen ervaren dat school een fijne plek is om te zijn. Het is daarom belangrijk om kleine en haalbare doelen op te stellen zodat een leerling de kans krijgt om succeservaringen op te doen en positieve associaties met school te ontwikkelen. Om de leerlingen hiervoor de gelegenheid te geven, worden met elkaar afspraken gemaakt over onder meer:

- het aantal dagen dat de leerling onderwijs volgt
- de momenten dat de leerling aanwezig is op school
- de school gerelateerde doelen waar de leerling aan werkt
- op welke wijze alle betrokkenen elkaar informeren over de voortgang van de leerling;
- de vakken die de leerling volgt

In een multidisciplinair overleg (MDO) wordt met de leerling, ouders/verzorgers, betrokken hulpverlening, leerplichtambtenaar, consulent vanuit de gemeente en eventueel overige betrokkenen besproken welke vooruitgang de leerling heeft laten zien ten aanzien van de schoolgang en de wijze waarop de leerling onderwijs volgt binnen de trajectklas. Tevens bespreekt de leerling, indien de leerling daartoe in staat is, met de betrokkenen waar hij de komende periode aan wil werken. De doelen waar de leerling aan werkt, worden afgestemd in de coachingsgesprekken met zijn mentor. Het OAT heeft een monitorende en adviserende functie en bewaakt of de leerling voldoende tot ontwikkeling komt.

Er zullen ongeveer 4 MDO's gehouden worden om in kaart te brengen wat een leerling nodig heeft om tot ontwikkeling te komen en welk toekomstperspectief daar het beste bij aansluit. Geleidelijk aan zal er ook besproken worden op welke manier voorbereid gaat worden op het uitstroomperspectief. De opbouw en de inhoud van deze overleggen zal er als volgt uit zien:

- MDO 1: binnen 6 weken nadat een leerling gestart is binnen de trajectklas, gaan alle betrokkenen met elkaar om tafel om de start te evalueren en het ontwikkelingsperspectief (OPP) te bespreken.
- MDO 2: ongeveer 10 weken na MDO 1 wordt de voortgang besproken, afspraken gemaakt over eventuele aanpassingen in het onderwijsprogramma en wordt besproken welk uitstroomperspectief de betrokkenen het best passend lijken te vinden.
- MDO 3: ongeveer 10 weken na MDO 2 wordt de voortgang besproken, afspraken gemaakt over eventuele aanpassingen in het onderwijsprogramma en het te volgen uitstroomperspectief. Ook wordt besproken op welke manier de leerling wordt voorbereid en wanneer de leerling gaat starten met het toewerken naar het uitstroomperspectief.
- MDO 4: ongeveer 10 weken na MDO 3 wordt met elkaar besproken hoe het uitstroomtraject verloopt en of de leerling ook daadwerkelijk kan uitstromen op het moment dat is afgesproken. Mocht het OndersteuningsAdviesTeam (OAT) van mening zijn dat de leerling nog gebaat is bij verlenging van zijn periode in de trajectklas, dan wordt dit ook besproken.

Bovenstaande betreft het in kaart brengen van de belastbaarheid van de leerling en het bespreken van de definitieve uitstroomrichting. Daarna volgen MDO's waarin gemonitord wordt hoe de uitstroom verloopt.

5. De leeromgeving van de leerling

De leerling volgt een individueel onderwijsprogramma in een klas van maximaal 12 leerlingen. Het individuele onderwijsprogramma biedt de leerling de kans om onderwijs te volgen in een passend tempo op zijn niveau met inzet van persoonlijke kwaliteiten. Het is belangrijk dat een leerling vanuit een veilige en positieve omgeving tot ontwikkeling kan komen. In de paragraaf hierna leest u hier inhoudelijk meer over.

De leerling krijgt les in een vast lokaal, met vaste groepsdocenten en volgens een op maat gemaakt lesrooster. Het op maat gemaakte lesrooster vloeit voort uit zijn individueel ontwikkelingsperspectief (OPP) en de afspraken die gemaakt worden tijdens de MDO's.

6. Het onderwijsaanbod gericht op sociaal-emotionele leeractiviteiten

Leerlingen die geplaatst worden in de trajectklas kennen vaak een problematisch schoolverleden en hebben in het verleden vaak negatieve ervaringen opgedaan op school. De meeste leerlingen hebben school ervaren als onveilige plek. Een verscheidenheid van verschillende factoren heeft ervoor gezorgd dat de leerling niet meer binnen een schoolse setting tot leren komt en heeft er uiteindelijk toe geleid dat de leerling thuis is komen te zitten. Om de leerling weer tot ontwikkeling te laten komen, wordt in de trajectklas gewerkt met een individueel programma passend bij wat de leerling op dat moment nodig heeft.

Veel leerlingen zijn door hun problematische schoolverleden beschadigd geraakt en dienen het vertrouwen in hun eigen mogelijkheden terug te krijgen. Het accent in de trajectklas ligt in de eerste instantie op het ervaren dat school een fijne plek kan zijn. Het is belangrijk dat een leerling zich veilig voelt op school en weer open durft te staan voor het aangaan van relaties met anderen.

In de trajectklas zal veel aandacht zijn voor persoonlijk welbevinden, voor de drempels die de leerling ervaart en zal in gesprek worden gegaan worden over hoe de leerling om kan gaan met die drempels.

Zowel in individuele gesprekken als in groepsverband wordt door de docent aandacht geschonken aan onderwerpen zoals welbevinden, autonomie, schoolgang, studievaardigheden, toekomstperspectief en hulpverlening. Er is veel aandacht voor de persoon achter de leerling, wat maakt dat er naast de dagelijkse individuele gesprekken ook tweewekelijkse coaching gesprekken zijn. In deze gesprekken is er aandacht voor wie de leerling is en wat hij nodig heeft om tot leren te komen en tevens te laten ervaren dat er meer leerlingen zijn met soortgelijke drempels.

Uit ervaring blijkt dat deze leerlingen mogen leren dat een passende onderwijsplek misschien wel een andere plek is dan dat de leerling in de eerste instantie had gewild, maar dat die plek ervoor zorgt dat de leerling tot ontwikkeling komt.

7. Het onderwijsaanbod gericht op didactiek

Leerlingen die langdurig thuis zijn gebleven als gevolg van onder meer negatieve schoolervaringen, krijgen de kans om weer te leren. Voor elke leerling in de trajectklas wordt een maatwerkprogramma opgesteld waarin het accent ligt op de persoonlijke doelen van de leerling. In eerste instantie zullen dit vooral doelen zijn op sociaal emotioneel gebied. Dit betekent voor de meeste leerlingen dat ze ervaren dat school een fijne plek kan zijn. Deze sociaal emotionele doelen worden weggezet in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van een leerling. Daarnaast worden didactische doelen opgesteld in het OPP. Dit zijn ondersteunende doelen die gericht zijn op vaardigheden die een leerling nodig heeft met betrekking tot leren leren en communicatie, om zo tot een ontwikkeling te komen.

In de eerste periode is het didactische programma een middel om ervoor te zorgen dat de leerling de kans krijgt om te werken aan de sociaal-emotionele doelen die gerelateerd zijn aan school. In het vervolgtraject wordt didactiek als hulpmiddel ingezet om de belastbaarheid van de leerling in kaart te brengen. Het is belangrijk om te weten wat de ondersteuningsbehoeftes van de leerling zijn om didactisch tot ontwikkeling te komen. Dit maakt ook dat er een individuele leerlijn wordt opgesteld en bijgesteld op basis van de belastbaarheid van de leerling. Om leerlingen de kans te geven om tot een ontwikkeling te komen, is het belangrijk om te beseffen dat een leerling niet een regulier programma van doorstroming (PTD) of een programma van toetsing en afsluiting (PTA) kan volgen. Tijdens het verblijf in de trajectklas nemen leerlingen geen deel aan het centraal examen of aan schoolexamenonderdelen. Binnen de trajectklas worden geen beroepsgerichte vakken van het vmbo aangeboden. Wanneer leerlingen in de uitstroomfase zitten, zijn hier, in afstemming met de vervolgplek meer mogelijkheden voor.

Leerlingen die op tl of havo werken, volgen in de trajectklas digitaal onderwijs via IVIO@School. De docent van de trajectklas heeft hierin een begeleidende taak. De docenten van IVIO zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke begeleiding. Werkt een leerling op basis of kader niveau, dan werken wij samen met de school van herkomst om tot een passend aanbod te komen. De school van herkomst is, in afstemming met de trajectklas, verantwoordelijk voor het aanleveren van de (digitale) leermiddelen en andere benodigde materialen.

Voordat een leerling geplaatst kan worden in de trajectklas, moet de toeleverende school een overzicht maken van het gevolgde programma en de behaalde resultaten. Aan de hand daarvan kan een passend onderwijsprogramma worden opgesteld, dat naar verwachting aansluit bij wat de leerling op dat moment nodig heeft om tot leren te komen.

De leerling heeft de mogelijkheid om mee te doen met kook- en gymlessen. Ook kan de leerling de mogelijkheid krijgen om te werken aan arbeidsvaardigheden en arbeidscompetenties middels een stage.

8. Uitstroomtraject

Om de onderwijsbehoeften en de mogelijkheden van de leerling in kaart te brengen, wordt gebruik gemaakt van het doelgroepenmodel. Door middel van het doelgroepenmodel kan op verschillende gebieden in kaart worden gebracht op welk niveau de leerling functioneert en wat hij/zij nodig heeft om tot ontwikkeling te komen.

Op het moment dat er zicht is op de mogelijkheden en de onderwijsbehoeften van de leerling, zal dit als gespreksonderwerp terugkomen in het MDO. Op basis van deze mogelijkheden en de onderwijsbehoeften, zal school een advies geven over een passend uitstroomperspectief waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de wensen van de leerling en de ouders.

Op het moment dat in samenspraak met de leerling en de ouders een definitief uitstroomperspectief is vastgesteld, zal de trajectklas ondersteunen in het toewerken naar de volgende plek.

Wanneer leerlingen een doorstroomadvies krijgen voor vervolgonderwijs, neemt de intern begeleider van de trajectklas contact op met de mogelijke ontvangende school om af te stemmen over de toelatingscriteria. De ontvangende school beslist of een leerling wordt toegelaten of niet.

9. Betrokkenen bij de trajectklas

Om een passende en effectieve invulling te geven aan het traject in de trajectklas, is het noodzakelijk dat er een intensieve samenwerking is tussen alle betrokken partijen. Wenselijk is het dan ook dat eenieder meegenomen en op de hoogte gesteld mag worden van de ontwikkelingen van de leerling in het traject. Ook verwachten we dat eenieder aanwezig is tijdens de MDO's. Korte communicatielijnen en een proactieve houding van alle betrokken partijen zijn essentieel om het traject te laten slagen.

De volgende partijen zijn betrokken tijdens het traject:

- ouders
- de vorige school van de leerling
- externe hulpverleners
- leerplichtambtenaar
- jeugdconsulent
- mentor trajectklas
- intern begeleider (IB)
- gedragswetenschapper (GW)
- teamleider
- stagebegeleider

Indien noodzakelijk, kunnen de volgende partijen betrokken worden:

- schoolarts
- schoolmaatschappelijk werk (SMW)
- samenwerkingsverband
- onderwijsconsulent

Standaard is er een jeugdconsulent van de gemeente en een leerplichtambtenaar betrokken bij het traject.

10. Aanmelden voor de trajectklas

Voorwaarden voor aanmelding zijn:

- De leerling is tussen de 12 en 18 jaar.
- De leerling is in het bezit van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het VSO of een onderwijsarrangement van het samenwerkingsverband.
- De leerling is in staat om 5 dagen gedurende tenminste 2 uur per dag naar school te komen.
- De leerling is in staat om aan onderwijskundige doelen te werken volgens het doelgroepenmodel.
- Hulpverlening in de thuissituatie is actief aanwezig om de individuele en systeemproblematiek te doorbreken en ondersteunt de leerling en het gezin actief bij het hervatten van de schoolgang.
- De leerling voldoet aan de criteria zoals gesteld onder het kopje 'leerlingen die gebruik mogen maken van de trajectklas'.

Aanmelding geschiedt door volledige invulling en verzending van het aanmeldformulier Stad & Esch & Eigen weg waarop wordt aangegeven dat het een aanmelding voor de trajectklas betreft. Daarnaast dienen alle gevraagde stukken van het dossier die op het aanmeldformulier vermeld staan, aangeleverd te worden. Pas daarna kan de aanmelding in behandeling genomen worden.

Na de schriftelijke aanmelding, neemt de administratief medewerker contact op voor een kennismakings- en/of intakegesprek. Bij het intakegesprek zijn de intern begeleider en gedragswetenschapper aanwezig. Na het intakegesprek wordt definitief besloten of een leerling geplaatst kan gaan worden in de trajectklas. Na start in de trajectklas blijft de leerling ingeschreven staan bij de school van herkomst. Er wordt een detacheringsovereenkomst afgesloten tussen de school van herkomst en Stad & Esch. De school van herkomst sluit actief aan bij de MDO's en denkt actief mee. Na plaatsing in de trajectklas, is de school van herkomst verantwoordelijk voor een passende vervolgplek na de trajectklas.